

Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU MÄÄRUS (teine koda)

22. jaanuar 2015*

Ühenduse kaubamärk — Hagi esitamise tähtaeg — Tähtaja algus — Apellatsioonikoja otsusest faksi teel teatamine — Faksi vastuvõtmine — Hilinenult esitatud hagi — Vääramatu jõu või ettenägematute asjaolude puudumine — Ilmselge vastuvõetamatus

Kohtuasjas T-488/13,

GEA Group AG, asukoht Düsseldorf (Saksamaa), esindaja: advokaat J. Schneiders,

hageja,

versus

Siseturu Ühtlustamise Amet (kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused), esindajad: A. Pohlmann, hiljem S. Hanne,

kostja,

mille ese on hagi Siseturu Ühtlustamise Ameti neljanda apellatsioonikoja 21. märtsi 2013. aasta otsuse (asi R 935/2012-4), peale, mis käsitleb sõnalise tähise engineering for a better world ühenduse kaubamärgina registreerimise taotlust,

ÜLDKOHUS (teine koda),

koosseisus: koja esimees M. E. Martins Ribeiro, kohtunikud S. Gervasoni (ettekandja) ja L. Madise,

kohtusekretär: E. Coulon,

arvestades 2. septembril 2013 Üldkohtu kantseleisse saabunud hagiavaldust,

arvestades 16. detsembril 2013 Üldkohtu kantseleisse saabunud vastust,

arvestades 11. märtsil 2014 Üldkohtu kantseleisse saabunud repliiki,

arvestades 28. aprillil 2014 Üldkohtu kantseleisse saabunud vasturepliiki,

arvestades 11. septembril 2014 Üldkohtu kantseleisse saabunud hageja kirja,

arvestades, et ühe kuu jooksul alates kirjaliku menetluse lõpetamisest teatamisest ei olnud pooled esitanud taotlust kohtuistungis määramiseks, ning otsustades ettekandja-kohtuniku ettekande ja Üldkohtu kodukorra artikli 135a alusel lahendada kohtuasja ilma suulise menetluseta,

* Kohtumenetluse keel: saksa.

on andnud järgmise

määruse

Vaidluse taust

- 1 Hageja GEA Group AG esitas 6. septembril 2011 Siseturu Ühtlustamise Ametile (kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused) (edaspidi „ühtlustamisamet“) nõukogu 26. veebruari 2009. aasta määruse (EÜ) nr 207/2009 ühenduse kaubamärgi kohta (ELT L 78, lk 1) alusel taotluse registreerida sõnamärk engineering for a better world 15. juuni 1957. aasta märkide registreerimisel kasutatava kaupade ja teenuste rahvusvahelise klassifikatsiooni Nizza kokkuleppe (uuesti läbi vaadatud ja parandatud kujul) klassidesse 6, 7, 9, 11, 35, 37, 39, 41 ja 42 kuuluvate kaupade ja teenuste jaoks.
- 2 Kontrollija keeldus 20. märtsis 2012. aasta otsusega määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punkti b ja lõike 2 alusel taotletud kaubamärgi registreerimisest.
- 3 Hageja esitas määruse nr 207/2009 artiklite 58–64 alusel 15. mail 2012 ühtlustamisametile kaebuse.
- 4 Ühtlustamisameti neljas apellatsioonikoda jättis 21. märtsi 2013. aasta otsusega (edaspidi „vaidlustatud otsus“) kaebuse rahuldamata.
- 5 Vaidlustatud otsus tehti hagejale teatavaks faksi teel 25. märtsil 2013.
- 6 Kuna hageja selle faksi sisust teada ei saanud, siis esitas ta 13. juunil 2013 ühtlustamisametile apellatsioonikoja menetluses täiendavad seisukohad.
- 7 Ühtlustamisameti kantselei teatas 11. juulil 2013 hagejale, et neljas apellatsioonikoda on kaebuse kohta otsuse teinud ja et see on hagejale faksi teel teatavaks tehtud 25. märtsil 2013. Lisaks saatis ühtlustamisamet hagejale veel kord vaidlustatud otsuse ning oma faksi edastusraporti 25. märtsist 2013, milles oli märges „ok“.

Poolte nõuded

- 8 Hageja palub Üldkohtul:
 - tunnistada hagi vastuvõetavaks;
 - tühistada vaidlustatud otsus;
 - mõista kohtukulud välja ühtlustamisametilt.
- 9 Ühtlustamisamet palub Üldkohtul:
 - jätta hagi vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata või teise võimalusena jätta hagi põhjendamatusse tõttu rahuldamata;
 - mõista kohtukulud välja hagejalt.

Õiguslik käsitlus

- 10 Üldkohtu kodukorra artikli 111 kohaselt võib Üldkohus siis, kui hagi on ilmselgelt vastuvõetamatu, ilma menetlust jätkamata lahendada kohtuasja põhistatud määrusega.
- 11 Üldkohus leiab, et käesoleval juhul annavad toimikus olevad tõendid asja kohta piisavalt teavat ja on otsustanud lahendada kohtuasja vastavalt kodukorra artiklile 111 ilma menetlust jätkamata.
- 12 Ühtlustamisamet väidab, et hageja ei ole kinni pidanud Üldkohtule hagi esitamise tähtajast, kuivõrd hagi on esitatud ligi kolm kuud pärast selleks ette nähtud tähtaja möödumist.
- 13 Vastavalt määruse nr 207/2009 artikli 65 lõikele 5 tuleb hagi Euroopa Kohtule esitada kahe kuu jooksul pärast apellatsioonikoja otsuse teatavakstegemist.
- 14 Komisjoni 13. detsembri 1995. aasta määruse (EÜ) nr 2868/95, millega rakendatakse nõukogu määrus (EÜ) nr 40/94 ühenduse kaubamärgi kohta (EÜT L 303, lk 1, ELT eriväljaanne 17/01, lk 189), (muudetud kujul) eeskirja 61 lõike 2 kohaselt võib ühtlustamisamet teateid edastada faksi teel. Faksi teel võib teatada ühtlustamisameti mis tahes otsusest (kohtuotsus, 19. aprill 2005, Success–Marketing vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – Chipita (PAN & CO), T-380/02 ja T-128/03, EKL, EU:T:2005:133, punkt 58) ja seega ka apellatsioonikoja otsusest.
- 15 Määruse nr 2868/95 eeskirja 65 „Teate edastamine faksi teel või muid tehnilisi vahendeid kasutades” lõige 1 täpsustab, et „[t]eade loetakse edastatuks sel kuupäeval, mil adressaat selle faksi teel kätte sai”. Määruse nr 2868/95 eeskirja 70 „Tähtaegade arvestamine” lõige 2 näeb lisaks ette, et „[k]ui toiming on teate edastamine, siis on sündmuseks dokumendi saabumine, kui ei ole sätestatud teisiti”.
- 16 Kuna sellest eeskirjast ei ole ühegi õigusnormiga erandit ette nähtud, siis hakkab faksi teel teatavaks tehtud ühtlustamisameti otsuste peale kaebuse esitamise tähtaeg kulgema faksi vastuvõtmise kuupäevast.
- 17 Käesoleval juhul kinnitab ühtlustamisamet, et tegi vaidlustatud otsuse faksi teel teatavaks 25. märtsil 2013. Hageja on oma 30. augusti 2013. aasta kirjas möönnud, et ühtlustamisameti kantselei saatis talle faksi, millega vaidlustatud otsus teatavaks tehti, märget „ok” sisaldava edastusraporti koopia. Hageja on samuti omaks võtnud, et 25. märtsi 2013. aasta faks on tema esindaja infotehnoloogilises süsteemis registreeritud ja salvestatud. Kuid hageja väitel ei teavitanud tema esindaja tehnilise rikke tõttu teda kordagi enne 11. juulit 2013 vaidlusaluse faksi saabumisest või veel enam selle sisust.
- 18 Sellele vaatamata ei saa teha järeldust, et hageja esindaja ei saanud vaidlustatud otsuse teatavaks tegevat faksi 25. märtsil 2013 kätte ja et seega ei hakanud hagi esitamise tähtaeg sellest kuupäevast kulgema.
- 19 Nimelt tehakse kohtupraktika kohaselt vahet ühelt poolt akti selle adressaadile edastamisel, mida eeldab nõuetekohane teatavakstegemine, ja teiselt poolt adressaadi selle akti sisust tegelikult teada saamisel, mis ei ole nõutav selleks, et pidada teatavakstegemist nõuetekohaseks. Selle kohtupraktika kohaselt ei sõltu adressaadile nõuetekohaselt teatavakstegemine sellest, kas otsus, mis on nõuetekohaselt edastatud, jõuab tegelikult isikuni, kes adressaadist juriidilise isiku sise-eeskirjade kohaselt on juhtumi puhul pädev, juhul kui see otsus edastatakse selle adressaadile ja viimasel on võimalik selle sisust teada saada (kohtuotsus, 15.12.1994, Bayer vs. komisjon, C-195/91 P, EKL, EU:C:1994:412, punkt 20; vt samuti kohtuotsus, 15.9.1998, European Night Services jt vs. komisjon, T-374/94, T-375/94, T-384/94 ja T-388/94, EKL, EU:T:1998:198, punkt 76 ja seal viidatud kohtupraktika). Seega arvestatakse teatavakstegemise nõuetekohasust hinnates üksnes selle välist külge, st nõuetekohast edastamist adressaadile ning mitte sisemist külge, mis seondub adressaadi sisemise töökorraldusega (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus European Night Services jt vs. komisjon, EU:T:1998:198, punkt 79).

- 20 Järelikult tuleb teate vastuvõtmise kuupäeva kindlaksmääramisel arvestada üksnes teatavakstegemise välise küljega, st formaalse ja nõuetekohase vastuvõtmisega adressaadi poolt, sõltumata selle adressaadi poolt tegelikust kättesaamisest ja otsuse sisust teada saamisest. Seda järeldust ei sea kahtluse alla eespool viidatud kohtupraktikast tulenev nõue, et teatavakstegemine eeldab võimaluse loomist selleks, et adressaat saaks tegelikult teada teatavakstehtava akti sisust. Nimelt peab teate edastaja looma tingimused selleks, et akt jõuaks tegelikult adressaadini, st tal on vahendi andmise kohustus (mis vastab teatavakstegemise välisele küljele), kuid tal ei ole kohustust sekkuda adressaadi sisse töökorraldusse selleks, et tagada adressaadipoolne akti sisust tegelikult teada saamine, st tal ei ole tulemuse saavutamise kohustust (mis vastab teatavakstegemise sisemisele küljele) (vt selle kohta kohtuotsus, 26. november 1985, *Cockerill-Sambre vs. komisjon*, 42/85, EKL, EU:C:1985:471, punkt 11).
- 21 Nii on Üldkohus varem otsustanud, et faksi selle adressaadi poolt vastuvõtmise tõendamiseks piisab, kui esitatakse ühtlustamisameti poolt faksi teel edastamise kohta edastusraportid, mis sisaldavad neile tõendusjõu andvaid andmeid (vt selle kohta eespool punktis 14 viidatud kohtuotsus *PAN & CO*, EU:T:2005:133, punktid 67, 68, 80, 81 ja 85). Nimelt on faksiaparaadid konstrueeritud nii, et mis tahes edastus- või ka vastuvõtuprobleemist teatatakse saatjale veateatega, milles osutatakse saatjale täpselt see edastamata jäämise põhjus, mis on saadud adressaadi faksiaparaadilt, ja sellise probleemi kohta teate puudumise korral saadetakse teade tegelikult toimunud edastamise kohta. Seega siis, kui veateadet ei ole ja edastusraportis on märges „ok”, võib järeldada, et adressaat on talle saadetud faksi kätte saanud. Käesoleval juhul on hageja ise tõdenud märke „ok” olemasolu edastusraportis, mille ühtlustamisamet talle saatis, ning on märkinud, et sellest nähtub vaidlustatud otsuse tegelik ja nõuetekohasel kujul teatavakstegemine. Lisaks on hageja möönnud, et vaidlustatud otsuse teatavakstegemise faks on tema esindaja infotehnoloogilises süsteemis registreeritud 25. märtsil 2013.
- 22 Kui lisaks üksnes selle alusel, kas adressaat on vaidlusaluse faksi sisust tegelikult teada saanud, oleks võimalik tuvastada, et hageja esindaja on selle kätte saanud, siis oleks ühtlustamisametil võimatu esitada tõendeid otsuse tegeliku teatavakstegemise ja otsuse adressaadi poolt kätte saamise kuupäeva kohta isegi siis, kui see otsus on adressaadile nõuetekohaselt teatavaks tehtud. Ühtlustamisameti otsuste peale kaebuse esitamise tähtaja algus põhineks asjaoludel, mis on juhuslikud ega sõltu ühtlustamisameti poolt otsuse teatavakstegemisel üles näidatud hoolsusest, samas kui kaebuse esitamise tähtjad on kehtestatud just nimelt õiguskindluse tagamiseks (vt eespool punktis 26 viidatud kohtupraktika).
- 23 Eeltoodu põhjal hakkas vaidlustatud otsuse peale hagi esitamise kahekuuline tähtaeg, mida on vastavalt kodukorra artikli 102 lõikele 2 pikendatud seoses suurte vahemaadega kümne päeva võrra, kulgema vaidlusaluse faksi vastuvõtmisele järgneval päeval, st 26. märtsil 2013. See tähtaeg lõppes seega 4. juunil 2013.
- 24 Seega on 2. septembril 2013 esitatud käesolev hagi esitatud pärast tähtaja möödumist.
- 25 Siiski tuleb hageja väidetest lähtudes kontrollida, kas tema faksiaparaadi rike kujutab endast ettenägematut asjaolu või vääramatut jõudu, mille põhjal saaks Üldkohus aktsepteerida tähtaja möödalaskmist Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 45 teise lõigu põhjal, mida Üldkohtu menetluses kohaldatakse nimetatud põhikirja artikli 53 alusel.
- 26 Olgu meelde tuletatud, et vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale põhinevad menetlustähtjad avalikul huvil ega ole seega menetlusosaliste ja kohtu määrata (vt kohtuotsus, 11. november 2010, *Transportes Evaristo Molina vs. komisjon*, C-36/09 P, EU:C:2010:670, punkt 33 ja seal viidatud kohtupraktika; kohtuotsus, 15. märts 1995, *COBRECAF jt vs. komisjon*, T-514/93, EKL, EU:T:1995:49, punkt 40). Menetlusnormide range kohaldamine vastab õiguskindluse nõudele ja vajadusele hoida õigusemõistmise käigus ära mis tahes diskrimineerimine või suvaline kohtlemine. Euroopa Kohtu põhikirja artikli 45 teise lõigu kohaselt võib menetlustähtaegadest kõrvale kalduda vaid erandlikel

asjaoludel ehk ettenägematute asjaolude või vääramatu jõu esinemise korral (kohtuotsus, 22. september 2011, *Bell & Ross vs. Siseturu Ühtlustamise Amet*, C-426/10 P, EKL, EU:C:2011:612, punkt 43).

- 27 Euroopa Kohus on otsustanud, et ettenägematute asjaolude ja vääramatu jõu mõisted hõlmavad objektiivset elementi, mis on hageja jaoks seotud tavapäratute ja temast sõltumatute asjaoludega, ning subjektiivset elementi, mis kohustab hagejat end kaitsma tavapäratu sündmuse tagajärgede eest, võttes tarvitusele asjakohased meetmed ülemääraseid kulutusi tegemata. Eriti tuleb hagejal tähelepanelikult järgida menetluse kulgu ning muu hulgas kinni pidada ette nähtud tähtaegadest (eespool punktis 19 viidatud kohtuotsus *Bayer vs. komisjon*, EU:C:1994:412, punkt 32). Seega ei ole vääramatu jõu mõiste kohaldatav juhul, kui hoolas ja arukas isik on objektiivselt võimeline ära hoidma kaebuse esitamise tähtaja möödalaskmise (kohtuotsus, 12. juuli 1984, *Ferriera Valsabbia vs. komisjon*, 209/83, EKL, EU:C:1984:274, punkt 22, ja kohtumäärus, 18. jaanuar 2005, *Zuazaga Meabe vs. Siseturu Ühtlustamise Amet*, C-325/03 P, EKL, EU:C:2005:28, punkt 25).
- 28 Seega tuleb kindlaks teha, kas hageja on vastavalt endal lasuvale kohustusele (vt kohtumäärus, 12. detsember 2011, *AO vs. komisjon*, T-365/11 P, EKL AT, EU:T:2011:727, punkt 33 ja seal viidatud kohtupraktika) käesoleval juhul tõendanud, et hagi esitamise tähtajast kinnipidamist takistasid ettenägematud asjaolud või vääramatu jõud.
- 29 Sel eesmärgil tuleb kõigepealt lugeda vastuvõetavaks hageja poolt repliigi lisas esitatud ekspertarvamus.
- 30 Kohtupraktika kohaselt ei hõlma nimelt kodukorra artikli 48 lõikes 1 ette nähtud tõendite hilineunud esitamise keeld tõendite esitamist vastuvõetamatuse vastuväite peale esitatud märkustes. Võimalust esitada uusi tõendeid vastuvõetamatuse vastuväite peale esitatud märkustes tuleb käsitada lahutamatu osana hageja õigusest vastata argumentidele, mille kohta on esitanud vastuvõetamatuse vastuväites, kuna ühegi menetlusnormi alusel ei pea hageja esitama tõendeid hagi vastuvõetavuse kohta koos hagiavalduse endaga (kohtumäärus, 15. mai 2013, *Post Invest Europe vs. komisjon*, T-413/12, EU:T:2013:246, punkt 21; vt ka kohtuotsus, 12. detsember 2006, *Asociación de Estaciones de Servicio de Madrid ja Federación Catalana de Estaciones de Servicio vs. komisjon*, T-95/03, EKL, EU:T:2006:385, punkt 50). Selle kohtupraktika saab üle kanda käesolevale asjale, kus hageja esitas üksnes hagi vastuvõetavuse küsimust käsitleva repliigi lisas uue tõendi selleks, et vastata ühtlustamisameti vastuses sisalduvatele vastuvõetamatust käsitlevatele väidetele.
- 31 Siiski ei võimalda repliigi lisas oleva ekspertarvamusel nähtuvad asjaolud ega kõik muud hageja teatatud andmed ning esitatud argumendid tuvastada, et hageja seisis silmitsi ettenägematute asjaolude või vääramatu jõuga.
- 32 Ettenägematute asjaolude või vääramatu jõu objektiivse külje osas tuleb tõdeda, et hageja esindaja faksiaparaadi rikke võib küll määratleda „tavapäratu asjaoluna” eeltoodud kohtupraktika tähenduses, kuid tegemist ei ole sellest esindajast „sõltumatu asjaoluga”.
- 33 Nimelt kuulub asjaomane seade hagejat esindava advokaadibüroo inventari hulka, olles ainuüksi selle büroo vastutusel, nii nagu see büroo vastutab ka oma töötajate eest. Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt ei loeta organisatsioonisiseseid edastusprobleeme ettenägematuteks asjaoludeks või vääramatuks jõuks (eespool punktis 20 viidatud kohtuotsus *Cockerill-Sambre vs. komisjon*, EU:C:1985:471, punkt 12; vt ka kohtumäärus, 28. aprill 2008, *PubliCare Marketing Communications vs. Siseturu Ühtlustamise Amet (Publicare)*, T-358/07, EU:T:2008:130, punktid 17 ja 18 ning seal viidatud kohtupraktika). Samuti on Euroopa Kohus otsustanud, et advokaadibüroo poolt selle büroo ülesandeid täitma volitatud kolmanda isiku tehtud viga ei saa lugeda selle advokaadibüroo poolt esindatavast hagejast sõltumatuks asjaoluks (eespool punktis 26 viidatud kohtuotsus *Bell & Ross vs. Siseturu Ühtlustamise Amet*, EU:C:2011:612, punkt 50, ja eespool punktis 28 viidatud kohtumäärus *AO vs. komisjon*, EU:T:2011:727, punktid 37 ja 40). Isegi kui hagejat esindav advokaadibüroo oleks

kasutanud oma infotehnoloogiliste ja faksiseadmete käitamiseks endast eraldiseisvat äriühingut – mida siiski ei tehtud –, ei saa seega käesoleval juhul nende seadmete toimimishäiret lugeda sellest advokaadibüroost sõltumatuks asjaoluks.

- 34 Väide, et asjaomane rike esines esmakordselt ja oli seega ettearvamatu, ei anna alust käsitada seda hageja esindajast sõltumatu asjaoluna. Kõige enam võib ettearvamus tähtsust omada sellele hinnangu andmisel, kas huvitatud isikul oli võimalus faksiaparaadi riket ära hoida, ning seega ettenägematute asjaolude või väärmatu jõu subjektiivse külje analüüsimisel.
- 35 Mis täpsemalt puutub ettenägematute asjaolude või väärmatu jõu subjektiivsesse külge, siis sellega käesoleval juhul tegemist ei ole. Hageja esindaja ei võtnud kõiki mõistlikke meetmeid hagi esitamise tähtjast kinnipidamiseks ja käesoleval juhul faksiaparaadi töökorras olemise tagamiseks.
- 36 Nimelt selgub repliigi lisas esitatud ekspertarvamusest, et elektri- ja võrgukatkestusi põhjustanud elektritöid tehti 2013. aasta märtsis. Sellest ekspertarvamusest nähtub samuti, et faksi saabumise tulemusel loodi hagejat esindava advokaadibüroo infotehnoloogilises süsteemis mitu kausta, millest vaid mõnele oli juurdepääs fakside vastuvõtmise eest vastutavatel töötajatel, ning ülejäänutele üksnes büroo infotehnoloogiasteenistuse liikmetel. Just mainitud juurdepääs võimaldas selle infotehnoloogiasteenistuse juhil üles otsida jälje faksist, millega ühtlustamisamet 25. märtsil 2013 tegi teatavaks vaidlustatud otsuse. Lõpuks olgu märgitud, et hageja esindaja kuulub suurde intellektuaalomandi valdkonnale spetsialiseerunud advokaadibüroosse, kelle ülesandeks on eelkõige oma klientidele ühtlustamisameti poolt adresseeritud teadete vastuvõtmine. Eelnimetatu ekspertarvamuse andmetel võtab advokaadibüroo vastu kümme kuni viisteist faksi päevas.
- 37 Neil asjaoludel oleks hagejat esindanud advokaadibüroo mitte üksnes pidanud kontrollima, et tehtavad elektritööd ei põhjustaks häireid fakside vastuvõtmise süsteemis, vaid tal oli samuti võimalus ülemääraseid kulusi tegemata kontrollida eelkõige seda, kas serveris registreeritud faksid ja vastuvõtukaustas olevad faksid on omavahel vastavuses. Hageja esindaja ise aga võttis sisuliselt omaks selle vastavuse kontrollimata jätmise põhjusel, et asjaomane rike ei olnudki kunagi aset leidnud.
- 38 Järelikult ei kohaldu käesolevas asjas ettenägematute asjaolude või väärmatu jõu mõisted, sest hoolsal ja arukal isikul oli objektiivselt võimalik vältida hagi esitamise tähtja möödalaskmist.
- 39 Järelikult tuleb hagi ilmselge vastuvõetamatuse tõttu jätta läbi vaatamata.

Kohtukulud

- 40 Kodukorra artikli 87 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud.
- 41 Kuna hageja on kohtuvaidluse kaotanud, mõistetakse kohtukulud vastavalt ühtlustamisameti nõudele välja hagejalt.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (teine koda)

määrab:

1. Jätta hagi läbi vaatamata.
2. Mõista kohtukulud välja GEA Group AG-lt.

22. jaanuaril 2015 Luxembourgis.

Kohtusekretär
E. Coulon

Koja esimees
M. E. Martins Ribeiro